

Toruń, dnia 16 sierpnia 2012 roku

T O R U Ń S K A
A G E N D A
K U L T U R A L N A

Rozmowa z Mário Jorge da Câmara de Melo Caeiro, dyrektorem artystycznym Międzynarodowego Festiwalu Światła Skyway

Jaka jest idea festiwalu Międzynarodowego Festiwalu Światła Skyway?

Ideą festiwalu Skyway jest wzbogacanie dynamiki tkanki miasta, tworzenie kreatywnej przestrzeni dla twórczych działań. Sztuka rozumiana, jako szczególnie ważny aspekt sfery publicznej, staje się zarówno przyczyną, jak i skutkiem nowatorskiego podejścia do przestrzeni miasta. Każda edycja festiwalu wprowadza system świetlnych interwencji, związanych z określonym zestawem tematów, wskazujących interdyscyplinarne powiązania między nauką i sztuką. Kiedy patrzymy na reakcję tłumu widzów, który bierze udział w wydarzeniu (są to zarówno entuzjastycznie nastawieni do festiwalu mieszkańcy Torunia, jak i turyści zostający na kilka dni) – wyraźnie widać, że Skyway znakomicie promuje Toruń – jego przestrzeń, historię, mieszkańców... – stwarzając niezaprzeczalną wartość dla przyszłych pokoleń.

Dlaczego festiwal światła powstał w Toruniu?

Początki Międzynarodowego Festiwalu Światła Skyway wiążą się ze staraniami Torunia o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury w 2016 roku. W 2008 roku zaproponowano mi stworzenie programu nowego festiwalu, który wprowadzi sztukę światła w przestrzeń publiczną. Stało się dla mnie jasne, że muszę zrozumieć *genius loci* miasta i jego miejską formę a zarazem się jej sprzeniewierzyć. Toruń ma niezwykle klimat. Gotycka Starówka to magiczne miejsce, gdzie historia i pamięć są wyraźnym „tematem”, od którego nie łatwo uciec. Mimo oczywistego piękna wiekowych fasad, toruńskie Stare Miasto jest przykładem tego, jak złożona i bolesna jest historia Europy. Poza tym w Toruniu funkcjonuje prężne artystyczne środowisko, współtworzone przez bardzo dynamiczną grupę młodych ludzi, która zachwycała mnie od pierwszej chwili – odważna nowa generacja, o której Europa wkrótce usłyszy.

Co wyróżnia festiwal Skyway wśród innych wydarzeń dedykowanych sztuce światła?

Międzynarodowy Festiwal Światła Skyway wyróżnia sceneria – wyjątkowe miasto i jego mieszkańcy. A także program oparty na metaforach, które inspirują artystów i są znakomicie przyjmowane przez publiczność. Zdajemy sobie sprawę, że podczas festiwalu wywołujemy określone emocje u widzów, dlatego podchodzimy serio do zasadniczych zagadnień. Zarazem jednak staramy się prowokować, korzystać z artystycznej wolności, chcemy dać się ponieść kreatywności i sile wyobraźni. Chcielibyśmy, aby festiwal – odwołując się do słów Schillera – charakteryzowała równowaga między pięknem i wzniosłością, wolnością i powinnością.

Pierwsza edycja festiwalu była poświęcona niebu, druga planetom, trzecia - żywiołom. Jaki będzie tegoroczny Skyway?

Motto tegorocznej edycji brzmi: Narodziny gwiazdy. W roli głównej – Toruń! Założenie jest proste: festiwal to wielkie wydarzenie, z udziałem gości i mieszkańców miasta. Jest to nasz ukłon w stronę publiczności, która jest zarówno wymagająca, jak i entuzjastyczna. Po trzech udanych edycjach festiwalu, nie ulega wątpliwości, że to widzowie tworzą atmosferę wydarzenia. Zgodnie z założeniami Skyway'a to stwierdzenie powinno znaleźć odzwierciedlenie w przestrzeni miasta. Tak więc festiwalowe prace będą rozmieszczone w przestrzeni miejskiej na wzór struktury gwiazdy – jądra gwiazdy, strefy konwektywnej, fotosfery. Nie oznacza to, że instalacje będą ilustrować pojęcia naukowe, co byłoby nudne. Przeciwnie, oba poziomy świadomości – ziemski i kosmiczny spotkają się na krótką chwilę analogii.

Czy toruński festiwal światła ma szansę stać się wydarzeniem na skalę europejską?

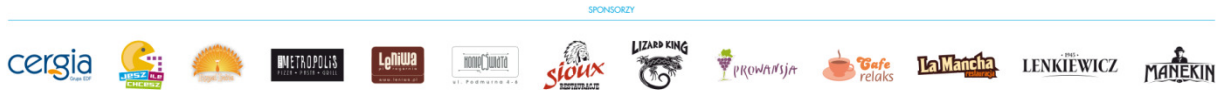
Jestem o tym całkowicie przekonany. W Europie funkcjonuje silna społeczność organizatorów festiwali światła, a także globalny ruch krytycznej sztuki publicznej. Jeśli festiwalowi uda się stworzyć własną przestrzeń, korespondującą z tymi dwoma nurtami, toruński Skyway stanie się bardzo atrakcyjnym produktem. Warto byłoby rozpocząć intensywne działania promocyjne festiwalu, w Polsce i za granicą. Przede wszystkim, należy utrzymać jakość i styl wydarzenia. Następnie, można by rozszerzyć program o nowe elementy: koncerty, działania teatralne. Ważne jest także zawieranie długoterminowych umów z partnerami i sponsorami, które umożliwią realizację ambitnego programu.

Jak artyści festiwalu zmienią gotycką Starówkę?

Toruńskie Stare Miasto to niezwykle piękna sceneria, przypominająca teatralną dekorację. To przestrzeń, z którą mieszkańcy czują się związani, która ich reprezentuje. W chwili gdy ulice wypełniają się tłumem widzów – pojawia się inny rodzaj piękna. Podczas festiwalu niektóre prace ożywają dopiero w obecności publiczności, inne całkowicie zmieniają codzienne oblicze ulic, kolejne kreują intymną przestrzeń funkcjonującą jedynie przez chwilę, jeszcze inne są niezwykle spektakularne... Do przestrzeni Starego Miasta podchodzimy z wyczuciem, mając na uwadze, że jest to architektura w dużej mierze sakralna, wymagająca szacunku. Podczas Skyway'a gotyckie cegły ożywają w nieprzewidywalny sposób.

Jakie instalacje, projekcje, interwencje świetlne poleca Pan szczególnej uwadze publiczności?

Istotą festiwalu jest „ulotny świetlny plan”, który zabiera widzów w podróż z jednego miejsca w drugie. Instalacje korespondują ze sobą, wchodzi w wzajemny dialog, który je wzbogaca. Dlatego powinniśmy docenić zarówno prezentacje widowiskowe, spektakularne, jak i te kameralne, ulotne. Skyway charakteryzuje różnorodność propozycji, kreowanie różnych światów, tym bardziej interesujących, im bardziej jesteśmy ciekawi ich najgłębszego sensu.

TORUŃ MIASTEM ZABYTEKÓW 2012 ❁ 15 LAT NA LIŚCIE UNESCO
 Festiwalowe centrum konferencyjno-prasowe będzie miało swoją siedzibę w toruńskim Hotelu Bulwar.

Kontakt dla mediów

Przemysław Draheim — rzecznik prasowy
 Toruńskiej Agendy Kulturalnej
 tel. kom. 883 32 16 98 · tel. 56 651 02 38
 p.draheim@tak.torun.pl

Karolina Szczepanowska — główny specjalista
 ds. PR Toruńskiej Agendy Kulturalnej
 tel. 56 651 02 38
 k.szczepanowska@tak.torun.pl